

Utdannings- og forskningskomiteen

Fellesorganisasjonen (FO)

Mariboegate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Deres referanse:

Vår referanse: 20/00357-40

Vår dato: 18.10.2021

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

Fellesorganisasjonen innspill til statsbudsjett 2022 til utdanning- og forskningskomiteen

FO vil kommentere på følgende kapitler

- Programkategori 07.20 Grunnopplæringa
- Programkategori 07.30 Barnehagar
- Programkategori 07.60 Høgare utdanning og forskning

Programkategori 07.20 Grunnopplæringen

FO etterlyser en større satsning på det psykososiale skolemiljøet. Det er i dag ansatt om lag 3000 miljøterapeuter i skolen. De bidrar til et mer inkluderende skolemiljø og til at barn med ekstra behov får oppfølging de trenger og har krav på. Slik oppfølging er ikke lovpålagt, og det er stor variasjon mellom både skoler og kommuner om de ansetter miljøterapeuter. Dette er også stillinger det er lett å kutte i når det skal spares penger.

Å jobbe med å styrke det psykososiale læringsmiljø er langsiktig investering, men kostbart på kort sikt. Samtidig vet vi mye om hva et ødelagt skoleløp koster for samfunnet og ikke minst for den enkelte. Tidlig innsats og forebygging er den beste investeringen en kan gjøre for å forebygge psykososiale utfordringer og bidra til å redusere frafall i skoleløp og arbeidsliv. Hvorvidt en skole velger å ansette folk med sosialfaglig kompetanse, avhenger av blant annet kommuneøkonomi. Arbeid med psykososiale utfordringer hos barn må skje på ulike arenaer og i ulike sektorer, og fordrer at man jobber på tvers av komiteer og ulike politiske fagområder.

Vi er fornøyd med at regjeringa i sin nye plattform prioriterer å styrke laget rundt eleven og tverrfaglig innsats med å løfte fram miljøterapeutens kompetanse og skolehelsetjenesten. En slik styrking vil sikre elevene bedre oppfølging og ikke minst frigjøre tid til lærerne så de kan følge opp hver enkelt elevs faglige behov enda bedre.

Mange rapporter, NOUer og stortingsmeldinger har vært opptatt av å styrke laget rundt eleven, men flere vektlegger at man ikke vet effekten av tverrfaglighet. FO foreslår at det settes av forskningsmidler som kan undersøke effekten av å ansette barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere i skolen. I 2020 leverte Utdanningsdirektoratet to rapporter knytta til prosjektet «Et lag rundt eleven» som skulle dokumentere effekter av en systematisk satsning på tverrfaglig kompetanse i skolen. Et av forskningsprosjektene undersøkte hvilke effekter helsesykepleier har på læringsmiljø. FO har vært kritisk til dette prosjektet fordi tilstedeværelse av helsesykepleier ikke er nok til å konkludere om effekten av tverrfaglig kompetanse i skolen. Tverrfaglighet er mer enn helsesykepleiere.

FO anbefaler:

- Lovfest miljøterapeuter i skolen
- Sats systematisk på arbeid med psykososialt skolemiljø bl.a. gjennom bevilgning til videre forskning knytta til «Et lag rundt eleven» hvor tverrfaglighet og sosial- og helsefaglig kompetanse er tema

Programkategori 07.30 Barnehager

I statsbudsjettet slås det fast at 100 millioner kroner av veksten i frie inntekter til kommunene skal brukes til å ansette flere barnehagelærere i grunnbemanningen. Dette må sees i lys av ambisjonen om at 50 prosent av de ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere innen 2025. FO støtter dette. Samtidig er vi opptatt av at barnehager også bør ha ansatte med annen kompetanse.

Endringer i barnehageloven med vekt på å sikre barn et bedre psykososialt barnehagemiljø trådte i kraft 1. januar 2021. Ulike utfordringer for barnehager ble vektlagt, blant annet for barn med behov for særskilt tilrettelegging, minoritetsspråklige barn og barn utsatt for omsorgssvikt som trenger godt samarbeid med andre offentlige tjenester. Barnehagelæreren er kvalifisert til å møte mange av disse utfordringene. Samtidig mener FO tverrfaglig kompetanse er påkrevd for å sikre et godt psykososialt barnehagemiljø. Barnevernspedagoger og vernepleiere har en god supplerende kompetanse til barnehagelærere for å inkludere barn med ulike utfordringer i barnehagen.

FO anbefaler:

- Sats på flerfaglighet, ansett barnevernspedagoger og vernepleiere i barnehagen.

Programkategori 07.60 Høyere utdanning og forskning

Vi registrerer at anmodningsvedtak nr 16,6 oktober 2020: Gjennomgang av finansieringskategoriene i høyere utdanning ikke er fulgt opp. FO etterlyser en oppfølging av både dette vedtaket og anmodningsvedtak 699, 15. juni 2020 som omhandler det samme. Vi mener det er behov for en helhetlig gjennomgang og at finansieringen av utdanningene vi representerer må styrkes. Disse praksisnære utdanningene er underfinansiert og særlig sosionomutdanningen som ligger i finansieringskategori F. Dette er noe vi har påpekt de siste årene og vi vil følge det opp i videre arbeid

FO har kartlagt kompetansen i kommunale tjenester til personer med

utviklingshemming. Undersøkelsen viser at kun 10,7 prosent av ansatte i tjenestene er vernepleiere. Dette til tross for at denne utdanningen er målrettet for bistand til denne gruppa. Nesten 30 år etter Ansvarsreformen for utviklingshemmede med mål om normalisering og gode levekår, er dette nedslående. En forutsetning for å lykkes er kompetanse i tjenestene. Basert på FOs egen undersøkelse er det behov for 20 000 nye vernepleiere i tjenester til personer med utviklingshemminger. Når CRPD nå inkorporeres i norsk lov stiller det krav til tjenestekvalitet og kompetanse i tjenestene.

FO er fornøyd for at det foreslås å gi midler til 300 studieplasser for barnevernsfaglig mastere, for å følge opp barnevernets kompetansekrav som trer i kraft fra 2031. Dette vil bli dyrt for kommunene og i flg budsjettet vil det bli kompensert for merutgifter for dette anslått til mellom 440 og 610 millioner kroner fra 2031. I 2022 er forslaget at kommunene kompenseres med 52,5 millioner (jfr Prop.1.S Kommunal- og omsorgsdepartementet. Kap 3572 s.185) Vi mener det er for lite og at det her trengs en økning.

FO anbefaler

- Et nytt finansieringssystem som sikrer barnevernspedagog-, sosionom og vernepleierutdanningene bedre finansiering.
- Øremerk midler til 200 nye plasser på vernepleierstudiet
- Sett av mer midler til kommunene for kompensasjon for utgifter knytta til kompetansekravet i barnevernet

Men vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Inger Karseth
Rådgiver